

Sygn. akt I C 22/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marcin Sroczyński

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Joanna Operacz - Nizioł

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2018 roku w Inowrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa R. Z. i P. Z.

przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w W.

przy udziale interwenienta ubocznego po stronie pozwanej D. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki R. Z. kwotę 45.000,00 zł (czterdzieści pięć tysięcy złotych 00/100) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14 kwietnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki R. Z. kwotę 4.440,10 zł (cztery tysiące czterysta czterdzieści złotych 10/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,
4. zasądza od pozwanego na rzecz powoda P. Z. kwotę 45.000,00 zł (czterdzieści pięć tysięcy złotych 00/100) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14 kwietnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
5. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
6. zasądza od pozwanego na rzecz powoda P. Z. kwotę 3.900,10 zł (trzy tysiące dziewięćset złotych 10/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,
7. kosztami sądowymi od ponoszenia których zwolniony był interwenient uboczny obciąża Skarb Państwa.

SSR Marcin Sroczyński

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 stycznia 2016 roku powódka R. Z. wniosła o zasądzenie od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. kwoty 70.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty i kosztami postępowania. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż w dniu 13 kwietnia 2003 roku w L. D. K. nie umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...) na prostym odcinku drogi podjął manewr wyprzedzenia innych pojazdów i zjechał na przeciwny pas

ruchu bez uprzedniego rozpoznania przedpola jazdy. W wyniku czego doprowadził do zderzenia czołowo- boczego z prawidłowo jadącym motocyklem marki K. o nr rej. (...) 5-195, następnie uderzył w przydrożne drzewo. W następstwie przedmiotowego zdarzenia śmierć poniósł pasażer samochodu F. (...) J. Z.. Wyrokiem S. R. w I. (...) z dnia 24 stycznia 2006 roku w sprawie o sygn. akt II K 672/03 uznano D. K. za winnego zarzucanego mu czynu i wymierzono mu karę dwóch lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący pięć lat. Pojazd nie posiadał ubezpieczenia, dlatego za szkodę odpowiada Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. Powódka reprezentowana przez (...) S.A. pismem z dnia 3 grudnia 2014 roku zgłosiła stronie pozwanej roszczenie w kwocie 150.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią syna. Pozwany decyzją z dnia 13 kwietnia 2015 roku przyznał na rzecz powódki świadczenie w wysokości 30.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia. J. Z. był synem powódki. W dniu śmierci miał 17 lat, a powódka 36 lat. Powódka bardzo kochała swego syna. P. tyle lat opiekowała się nim, wychowywała go, patrzyła jak dorasta. Uczestniczyła w jego wzlotach i upadkach, sukcesach w szkole. Powódka była dumna ze swego syna i wspierała go w każdej sytuacji. Po śmierci syna nie mogła się uspokoić. Próbowwała popełnić samobójstwo. Była rozbita i osamotniona. Czowała ogromną pustkę i żal do całego świata, że jej dziecko musiało tak wcześnie odejść z tego świata. Pomogła jej modlitwa i wiara w Boga. Do tej pory każde święta i spotkania rodzinne są przepełnione tęsknotą za synem. Żadna matka nigdy nie pogodzi się z utratą swojego dziecka. Mając na uwadze powyższe w szczególności bliskie relacje łączące powódkę z synem, żadaną kwotę należy uznać za odpowiednią.

Pozwem z dnia 5 stycznia 2016 roku powód P. Z. wniósł o zasądzenie od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. kwoty 70.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty i kosztami postępowania. W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 13 kwietnia 2003 roku w L. D. K. nie umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...) na prostym odcinku drogi podjął manewr wyprzedzenia innych pojazdów i zjechał na przeciwny pas ruchu bez uprzedniego rozpoznania przedpola jazdy. W wyniku czego doprowadził do zderzenia czołowo- boczego z prawidłowo jadącym motocyklem marki K. o nr rej. (...) 5-195, następnie uderzył w przydrożne drzewo. W następstwie przedmiotowego zdarzenia śmierć poniósł pasażer samochodu F. (...) J. Z.. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 24 stycznia 2006 roku w sprawie o sygn. akt II K 672/03 uznano D. K. za winnego zarzucanego mu czynu i wymierzono mu karę dwóch lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący pięć lat. Pojazd nie posiadał ubezpieczenia, dlatego za szkodę odpowiada Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. Powód reprezentowany przez (...) S.A. pismem z dnia 3 grudnia 2014 roku zgłosił stronie pozwanej roszczenie w kwocie 150.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią syna. Pozwany decyzją z dnia 13 kwietnia 2015 roku przyznał na rzecz powoda świadczenie w wysokości 30.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia. J. Z. był synem powoda. W dniu śmierci miał 17 lat, a powód 40 lat. Powód był dumny ze swego syna i bardzo go kochał. Syn był jego oczkiem w głowie. Patrzył jak dorasta i dojrzewa i był święcie przekonany, że zobaczy jak będzie układał sobie życie, ożeni się i założy własną rodzinę. Marzenia powoda jednak się nie spełniły i razem z tragicznym wypadkiem syna legły w gruzach. Po śmierci syna powód już nigdy nie był taki sam i chociaż minęło już sporo czasu dalej odczuwa ogromny ból i pustkę. Przeżył w swoim życiu wiele przykrych chwil ale śmierć syna spowodowała, że jakaś część jego umarła razem z jego ukochanym synem. Rodzic nigdy nie pozbiera się po stracie swojego dziecka i zawsze będzie czuł ogromny smutek. Mając na uwadze powyższe w szczególności bliskie relacje łączące powoda z synem, żadaną kwotę należy uznać za odpowiednią.

Pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa R. Z. i P. Z.. W uzasadnieniu wskazał, iż w postępowaniu likwidacyjnym powodowie zgłosili roszczenie o wypłatę po 150.000,00 zł. Decyzją z dnia 13 kwietnia 2015 roku pozwany wypłacił świadczenie w wysokości po 30.000,00 zł. Podniósł, iż już w 2004 roku wypłacił odszkodowanie w wysokości 25.000,00 zł. Wskazał, iż odnosząc się do kwestii zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią syna, więzi pomiędzy rodzicami i dziećmi co do zasady podlegają ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. Natomiast art. 448 k.c. stanowi, iż w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. W wywiadzie udzielonym w toku postępowania likwidacyjnego powodowie opisali historię swojej rodziny oraz życie swojego zmarłego syna. Brak jest jakichkolwiek dowodów świadczących o nadzwyczajnych relacjach

łączących powodów ze zmarłym J. Z.. Powodowie nie wykazali również, że w wyniku śmierci syna uległo zmianie ich dotychczasowe życie. Brak jest dowodów świadczących o tym, że na skutek zdarzenia z dnia 13 kwietnia 2003 roku musieli zrezygnować z jakichś planów, sposobu życia, które wcześniej prowadzili. Należy również podkreślić, że od tragicznej śmierci syna minęło już ponad 13 lat, zatem wszelkie negatywne emocje dawno osłabły. Zmarły syn nie był jedynym dzieckiem powodów, co również złagodziło ich cierpienie po śmierci dziecka.

Interwenient uboczny D. K. po stronie pozwanej wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu wskazał, iż dochodzone przez powodów zadośćuczynienie stanowi oczywiste nadużycie prawa podmiotowego wynikającego z art. 448 k.c. i jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego wynikającego z art. 5 k.c. Ponadto kwota dochodzona pozwem jest rażąco wygórowana i krzywdząca dla interwenienta ubocznego i nie udokumentowana w jakikolwiek sposób. Wskazał również, iż śmierć syna powodów i także śmierć jego brata T. nastąpiła 13 lat temu co uzasadniania przekonanie, że do tej pory dobra osobiste powodów jako rodziców nie zostały naruszone poprzez śmierć syna w 2003 roku. Interwenient stracił w wypadku brata, kolegę a także własne zdrowie i leczy się do tej pory neurologicznie po niedowładzie lewej strony. Ponadto po tragicznym zdarzeniu w dniu 13 kwietnia 2003 roku powodowie występowali z licznymi roszczeniami odszkodowawczymi. W związku z tym odszkodowanie wypłacone w kwocie 55.000,00 zł i zadośćuczynienia uwzględniają jak najbardziej krzywdę wyrządzoną powodom oraz wszystkim członkom rodziny Z. – zaistniałym zdarzeniem tj. śmiercią syna. Ponadto wskazał, iż w stanie faktycznym powództwo winno zostać skierowane do osoby odpowiedzialnej za sprzedaż samochodu z brakiem ubezpieczenia OC tj. Z. N., który został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo podrobienia dokumentów- polisy ubezpieczeniowej OC. Bowiern to ta osoba spowodowała, że interwenient trwał w mylnym przekonaniu o ubezpieczeniu samochodu, a jak się okazało wskutek wprowadzenia w błąd pojazd ubezpieczony nie był.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 13 kwietnia 2003 roku D. K. w miejscowości L. gm. P. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...) na prostym odcinku drogi w rejonie nieznacznej wzniesienia podjął manewr wyprzedzania innych pojazdów i zjechał na przeciwny pas ruchu bez uprzedniego rozpoznania przedpola jazdy w wyniku czego doprowadził do zderzenia czołowo – bocznego z prawidłowo jadącym z przeciwko motocyklem marki K. nr rej. (...) 5-195 kierowanym przez P. G., a następnie uderzył w przydrożne drzewo, w następstwie czego w wyniku odniesionych obrażeń śmierć ponieśli pasażerowie samochodu marki T. T. K. oraz J. Z.. D. K. został uznany za winnego czynu z art. 177 § 2 k.k. i skazany. W dacie zdarzenia nie posiadał on ważnej polisy OC.

Dowód: bezsporne, odpis prawomocnego wyroku S. (...)I. (...)

z dnia 24 stycznia 2006 roku wydanego w sprawie II K 672/03 k. 8-9

R. Z. jako matka bardzo przeżyła śmierć syna z którym łączyła ją bardzo silna więź emocjonalna. Śmierć syna była dla niej szokiem. Pomagał jej w opiece nad niepełnosprawną siostrą D.. Interesował się również jej samopoczuciem. Po śmierci syna J. Z. korzystała z pomocy psychiatry i nadal zażywa leki psychotropowe i korzysta z terapii. Również często odwiedza jego grób i zamawia jako osoba wierząca msze święte w jego intencji.

Dowód: zeznania świadków J. M. k. 141-143, A. F. k.150,

zeznania R. Z. w charakterze strony k. 151-153, kopie nekrologów

k.148

P. Z. jako ojciec bardzo przeżył śmierć syna z którym łączyła go bardzo silna więź emocjonalna. Śmierć syna była dla niego szokiem. Do dziś nie potrafi się pogodzić ze śmiercią dziecka, który był jego pierwotnym synem. Po jego śmierci zażywał leki psychotropowe i korzystał z terapii. Również często odwiedza jego grób i pielęgnuje jego pamięć.

Dowód: zeznania świadków J. M. k. 141-143, A. F. k.150,

zeznania P. Z. w charakterze strony k. 154-155

Po śmierci J. Z. w 2004 roku powodowie otrzymali od pozwanego kwotę po 25.000,00 zł. Pismem z dnia 3 kwietnia 2014 roku powodowie zgłosili swoje roszczenie z tytułu zadośćuczynienia za śmierć syna pozwanemu w rozmiarze po 150.000,00 zł. Pozwany pismem z dnia 13 kwietnia 2015 roku przyznał powodom kwotę po 30.000,00 zł.

Dowód: pismo powódki z dnia 3 grudnia 2014 roku k. 18-19, pismo pozwanego

z dnia 13 kwietnia 2015 roku k.20, pismo powoda z dnia 3 grudnia 2014 roku

k. 8-9 akt I C 3126/16, pismo pozwanego z dnia 13 kwietnia 2015 roku k.11

akt I C 3126/16

Sąd zważył co następuje

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie niespornych twierdzeń stron, dowodu z przesłuchania świadków i powodów w charakterze strony. W niniejszej sprawie nie było sporne okoliczności śmierci syna powodów jak i odpowiedzialność pozwanego. Sporna pozostawała wysokość dochodzonego roszczenia. Jak wskazuje się w judykaturze nie ma przeszkód do uznania, że szczególna więź emocjonalna między członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia z dnia 14 stycznia 2010 roku w sprawie o sygn. akt IV CK 307/09 (nie publ.) uznał wprost, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dóbr osobistych członków rodziny zmarłego i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Należy dodać, że śmierć osoby najbliższej powoduje naruszenie dobra osobistego osoby związanej emocjonalnie ze zmarłym. Krzywdą wyrządzoną zmarłemu jest utrata życia, zaś dla osób mu bliskich jest to naruszenie dobra osobistego przez zerwanie więzi emocjonalnej, szczególnie bliskiej w relacjach rodzinnych. Również zatem osoba dochodząca ochrony na podstawie art. 448 k.c. może być poszkodowana bezpośrednio i dochodzić naprawienia własnej krzywdy, doznanej poprzez naruszenie jej własnego dobra osobistego -tak uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 roku wydanej w sprawie o sygn. akt III 32/11 publik. OSNC 2012/1/10. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 stycznia 2010 roku wydanym w sprawie o sygn. akt IV CSK 307/09 katalog dóbr osobistych do którego odwołuje się art. 23 k.c. ma charakter otwarty. Przepis ten wymienia dobra osobiste człowieka pozostające pod ochrona prawa cywilnego w sposób przykładowy, uwzględniając te dobra, które w praktyce mogą być najczęściej przedmiotem naruszeń. Ochronie podlegają wszelkie dobra osobiste rozumiane jako wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym uznaje się za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. Do dóbr osobistych należy zaliczyć taką więź rodzinną, której zerwanie powoduje ból, cierpienie, rodzi poczucie krzywdy.

Kompensacie podlega doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego ma na celu zrekompensować krzywdę za naruszenie prawa do życia w rodzinie i ból spowodowany utratą najbliższej osoby. Należy podnieść, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. W ocenie Sądu przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia należy także uwzględnić okoliczności konkretnej sprawy – wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 kwietnia 2014 roku wydany w sprawie o sygn. akt I ACa 1386/13 publik. Lex 1458946.

W stanie faktycznym sprawy powodowie w wypadku z dnia 13 kwietnia 2003 roku stracili syna. Na skutek jego śmierci uległa zerwaniu więź łącząca rodzinę. Niewątpliwie śmierć syna wywołała u powodów cierpienie psychiczne w postaci bólu, żalu, osamotnienia. Wiadomość o śmierci pierworodnego syna była dla nich szokiem i traumą która ciąży na ich życiu i wzajemnych relacjach. Powodowie rodzice J. Z. korzystali i korzystają z terapii, a R. Z. zażywa leki psychotropowe. Pielęgnują pamięć syna poprzez częste odwiedzenia jego grobu i zamawianie mszy świętych w jego

intencji. Z drugiej strony od zdarzenia, w którym zginął J. Z. upłynęło przeszło 14 lat. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego przyznał powodowi po 55.000,00 zł.

Mając powyższe uwagi na względzie Sąd uznał, iż kwota po 45.000,00 zł zasądzona od pozwanego na rzecz powodów jest kwotą adekwatną do nasilenia bólu i cierpienia spowodowanego śmiercią i stratą syna. Kwota 45.000,00 zł jest kwotą odpowiednią, która kompensuje doznaną krzywdę, nie stanowi kwoty symbolicznej ani rażąco niskiej bądź rażąco wysokiej. Uwzględnił charakter naruszonego dobra, trwałość i uciążliwość skutków powstałego naruszenia. Jako datę naliczania odsetek ustawowych od zasądzonych kwot Sąd przyjął od dnia 14 kwietnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. W tym względzie Sąd miał na uwadze, iż roszczenie została zgłoszone pozwanemu pismem z dnia 3 grudnia 2014 roku w kwocie po 150.000,00 zł. Pozwany pismem z dnia 13 kwietnia 2015 roku przyznał kwotę po 30.000,00 zł. Sąd oddalił powództwa w pozostałym w zakresie tj. w zakresie roszczenia głównego jak i w zakresie sposobu naliczania odsetek. W zakresie odsetek Sąd miał na uwadze treść zmiany Ustawy kodeks cywilny z dniem 1 stycznia 2016 roku i wprowadzenia odsetek ustawowych za opóźnienie. Zgodnie z art. 56 Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach płatności w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw zgodnie z którym do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Z dniem 1 stycznia 2016 roku na podstawie wskazanej ustawy wprowadzono odsetki ustawowe za opóźnienie. W przedmiotowej sprawie powódka R. Z. domagała się zasądzenia kwoty 70.000,00 zł. Sąd zasądził kwotę 45.000,0 zł. Tym samym powódka wygrała proces w 65%, a przegrała w 35%. Na koszty procesu powódki składała się kwota 3.500,00 zł opłaty sądowej od pozwu i kwota 7.217,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego czyli łącznie 10.717,00 zł, a pozwanego kwota 7.217,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Z uwagi na wzajemną kompensację kosztów Sąd, na podstawie art.98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt.6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.440,10 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W przedmiotowej sprawie powód P. Z. domagał się zasądzenia kwoty 70.000,00 zł. Sąd zasądził kwotę 45.000,0 zł. Tym samym powód wygrała proces w 65%, a przegrała w 35%. Na koszty procesu powoda składała się kwota 3.500,00 zł opłaty sądowej od pozwu i kwota 5.417,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego czyli łącznie 8.917,00 zł, a pozwanego kwota 5.417,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Z uwagi na wzajemną kompensację kosztów Sąd, na podstawie art.98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt.6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.900,10 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Z uwagi na sytuację majątkową kosztami sądowymi od ponoszenia których zwolniony był interwenient uboczny Sąd obciążył Skarb Państwa.

SSR Marcin Sroczyński